

Det samme Hovedsynspunkt har været ledende for mig, kun at den fornyede Bearbejdelse, som Lovforslaget nu er blevet underkastet, har ført til end mere at fremhæve dette ledende Grundprincip. Paa den ene Side er derfor dette Lovforslag paa adskillige Punkter mere vidtgaaende i Henseende til Kravet om fuldstændige Oplysninger og udtømmende Rædgørelse for de Forhold, som det er af Betydning for Offentligheden at kende, men paa den anden Side indskrænker Lovforslaget end yderligere de Forskrifter, som væsentlig tager Sigte paa Ordningen af Selskabernes indre Forhold. Det er fundet rigtigt, selvfølgelig, i Loven at fastsætte positive almenlydige Paabud om en Række fundamentale Forhold, saasom Bestyrelse, Generalforsamling, Regnskabs aflæggelse, Revision, men med Hensyn til de underordnede Enkeltheder i øvrigt overlades det til Selskaberne selv at ordne sig. Navnlig er det ved den fornyede Bearbejdelse fundet rigtigt ogsaa at lade udgaa af Lovforslaget alle saakaldte deklaratoriske Bestemmelser. Derimod er der paa en Række Punkter indføjet Paabud om, at der i Selskabernes Vedtægter skal findes Regler om, hvorledes de og de bestemte Forhold skal være ordnede, saaledes at væsentlige Spørgsmaal vedrørende Selskaberne ikke skal henstaa uordnede og uviste, men dog saaledes, at det staaar Selskaberne frit for under Hensyn til deres Tarv selv at udforme Reglerne, saaledes som de finder det ønskeligt.

Jeg finder ikke Anledning til at trætte ved at dvæle ved, hvorledes dette Hovedsynspunkt i Enkelthederne er gennemført; dette vil langt lettere og fuldstændigere fremgaa ved en Gennemgang af de paa-gældende Paragraffer, til hvilke der er henvist i Anmærkningerne. Derimod skal jeg endnu henlede Opmærksomheden paa nogle faa Punkter, der ligger udenfor det, jeg allerede har fremdraget. — For det første er det fundet rigtigt at indføre en begrebsmæssig Bestemmelse af, hvad der skal forstaaes ved et Aktieselskab. Saaledes som Lovforslagene tidligere har været affattede, aabnede de Adgang til, at saa at sige ethvert anonymt Selskab eller anonym Forening, som ikke var udtrykkelig undtaget, kunde blive inddraget under Lovens Regler. For mig er det utvivlsomt,

at en Lov om Aktieselskaber — af den Art og med det Formaal som den Lov, vi her tænker paa —, kan kun tage Sigte paa erhvervsdrivende Virksomheder. Undtagne fra Loven er, ligesom tidligere, dels Andelsforetagender, dels Livsforsikrings Aktieselskaber, hvorom der allerede findes en speciel Lovgivning, og endelig Sparekasser, hvorom det vil være nødvendigt at vedtage en særlig Lov, naar dette findes paa sin Plads. — Reglerne om Kommanditaktieselskaber har tidligere været optagne i et særskilt Lovforslag, men er nu indføjede i Lovforslaget om Aktieselskaber. — Det Mindste-Beløb, der fastsættes for et Aktieselskabs Kapital, er 5,000 Kr.; tidligere har det været sat til 10,000 Kr., men jeg tror, at det efter vore Forhold ikke er rigtigt at gaa højere end til 5,000 Kr. — Endelig er der med Hensyn til de personlige Kvalifikationer for Bestyrelsesmedlemmer, Forretningsførere og Stiftere af Aktieselskaber indført en Skærpe, som til Dels er foranlediget ved de Erfaringer, som er gjorte netop i de sidste Par Aar. Det er fundet rigtigt, at man ikke ved Dannelse af Aktieselskaber skal kunne gaa væsentlig udenfor, hvad der ellers er de almindelige næringsretlige Betingelser her i Landet, Vilkaarene for at kunne opnaa personlig Næringsadkomst. Det foreslaas, at Flertallet af Bestyrelsesmedlemmer skal have Bopæl her i Landet og skal have enten Indfødsret eller have været boddende her i fem Aar. Det samme foreslaas med Hensyn til Stifterne. Med Hensyn til Forretningsførere foreslaas der en Lempelse, saaledes at to Aars Bopæl her i Landet vil være tilstrækkeligt.

Jeg kan med disse Ord anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling. Jeg behøver saa vist ikke her at advare imod den Tro eller Overtro, at en Lov om Aktieselskaber vil være i Stand til at hindre en urimelig og taabelig Spekulationslyst. Det økonomiske Liv har alle Dage bevæget sig i Svingninger, veks-lende imellem overdreven Forhaabning og overdreven Nedtrykthed; dette ligger nu en Gang i den menneskelige Natur, og det formaar Statens Indgriben ikke at ændre. Det, som Lovgivningsmagten kan udrette, er at bidrage til at skabe et Værn imod, at Foretagender som Aktieselskaber, der i større eller mindre Omfang henvender